

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
48/16. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2016. május 4.

A C-358/14. sz., Lengyelország kontra Parlament és Tanács, a C-477/14. sz., Pillbox 38(UK) Limited kontra Secretary of State for Health és a C-547/14. sz., Philip Morris Brands SARL és társai kontra Secretary of State for Health ügyekben hozott ítéletek

Érvényes a dohánytermékekről szóló új európai uniós irányelv

Jogszerű mind a csomagolás széles körű egységesítése, mind pedig a mentoltartalmú cigaretták jövőbeli uniós tilalma és az elektronikus cigarettákra vonatkozó különös szabályozás

A dohánytermékekről szóló új, 2014. évi irányelv¹ egyrészt arra irányul, hogy elősegítse a dohány- és a kapcsolódó termékek belső piacának zavartalan működését, kiindulásként az emberi egészség védelmének magas szintjét alapul véve, másrészt pedig arra, hogy tiszteletben tartsa az WHO Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezményéből² eredően az Uniót terhelő kötelezettségeket.

Ez az irányelv többek között a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek forgalmazásának 2020. május 20-tól alkalmazandó tilalmáról³, valamint a dohánytermékek címkézésének és csomagolásának egységesítéséről rendelkezik. Másfelől különös szabályozást alakít ki az elektronikus cigarettákra.

Lengyelország – Románia támogatásával – a mentoltartalmú cigaretták tilalmát vitatja a Bíróság előtt (C-358/14. sz. ügy). A másik két ügyben (C-477/14. és C-547/14. sz. ügyek) a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (legfelsőbb bíróság [Anglia és Wales], Queen's Bench kollégium [közigazgatási tanács]) azt kérdezi a Bíróságtól, hogy érvényes-e a dohánytermékekről szóló irányelv egy sor rendelkezése.

A mai napon hozott ítéleteivel a **Bíróság elutasítja Lengyelország keresetét, és megerősíti az irányelv azon rendelkezéseinek érvényességét**, amelyeket megvizsgált.

Mindenekelőtt a **mentoltartalmú cigaretták tilalmát illetően** a Bíróság megállapítja, hogy a jellegzetes ízesítésű – legyen az mentol vagy egyéb ízesítés – dohánytermékek egyrészt egymásnak megfelelő objektív jellemzőkkel rendelkeznek, másrészt pedig hasonló hatásokat gyakorolnak a dohányzás megkezdésére és fenntartására. A Bíróság emlékeztet arra, hogy a mentol a kellemes ízével arra irányul, hogy a dohánytermékeket vonzóbbá tegye a fogyasztók számára, továbbá hogy e termékek vonzerejének csökkentése hozzájárulhat a dohányzás és a függőség arányának visszaszorításához mind az új, mind pedig a szokásos fogyasztók tekintetében.

A Bíróság továbbá megállapítja, hogy az irányelv elfogadása idején jelentős eltérések álltak fenn a tagállami szabályozások között, amennyiben bizonyos tagállamok az engedélyezett vagy tiltott ízesítések eltérő jegyzékeit állították össze, míg mások e kérdésben nem fogadtak el különleges szabályozást. Ezenkívül a Bíróság úgy ítéli meg, hogy az irányelv azáltal, hogy megtiltja a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek forgalmazását, épp a tagállami szabályozások ilyen heterogén alakulását előzi meg. Következésképpen a Bíróság megállapítja, hogy az ilyen tilalom elősegíti a dohánytermékek és kapcsolódó termékek belső piacának zavartalan működését, ezzel

¹ A tagállamoknak a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiszerezésére és értékesítésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről és a 2001/37/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 3-i 2014/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 127., 1. o.).

² Az Egészségügyi Világszervezet 2003. május 21-én Genfben aláírt Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezménye.

³ E tilalom az olyan jellegzetes ízesítésű dohánytermékekre lesz alkalmazandó, amelyeknek uniós szintű értékesítési volumene valamely termék kategóriában 3%-os vagy azt meghaladó.

együtt pedig az emberi egészség, különösen a fiatalok egészségének magas szintű védelmének biztosításához is megfelelő.

Másfelől a Bíróság úgy ítéli meg, hogy az uniós jogalkotó a széles körű mérlegelési jogkörének gyakorlása keretében jogszerűen írhatott elő ilyen tilalmat, mivel a Lengyel Köztársaság által javasolt kevésbé korlátozó jellegű intézkedések nem tűnnek ennyire alkalmasnak a kitűzött cél elérésére. A Bíróság szerint ugyanis sem az engedélyezett fogyasztás korhatárának egyedül a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek esetében történő felemelése, sem a dohánytermékek határokön átnyúló értékesítésének megtiltása, végül pedig sem az olyan egészségvédő figyelmeztetést tartalmazó címke elhelyezése, amely szerint a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek ugyanolyan ártalmasak az egészségre, mint az egyéb dohánytermékek, nem alkalmas e termékek vonzerejének csökkentésére, ezáltal pedig az olyan személyek dohányzásra való rászokásának megelőzésére, akiknek életkora a megállapított korhatár felett van. Végül a Bíróság úgy ítéli meg, hogy az ilyen tilalom nem sérti a szubszidiaritás elvét.

A dohánytermékek címkézésének és csomagolásának egységesítésével kapcsolatban a Bíróság mindjárt az elején pontosítja, hogy a tagállamok a dohánytermékek csomagolásának csak olyan szempontjait illetően tarthatnak fenn, illetve vezethetnek be új követelményeket, amelyeket az irányelv nem harmonizál.

Azon tilalmat illetően, amely szerint a csomagolási egységek címkézésén, a gyújtócsomagon, valamint magán a dohányterméken nem lehet semmi olyan elemet vagy megoldást elhelyezni, amely elősegítheti e termékek reklámozását vagy a fogyasztásukra ösztönözhet, még akkor sem, ha az ilyen elemek vagy megoldások tartalmilag helytállóak, a Bíróság megállapítja, hogy e tilalom egyrészt olyan jellegű, hogy védi a fogyasztókat a dohányzáshoz kötődő kockázatokkal szemben, másrészt pedig nem lépi túl a célkitűzés megvalósításához szükséges mértéket. A Bíróság ezenkívül arányosnak ítéli azokat a szabályokat, amelyek lényegében a következőkre vonatkoznak: az egészségvédő figyelmeztetéseknek a csomag kinyitását követő érintetlensége, az egészségvédő figyelmeztetések elhelyezése és legkisebb mérete, valamint a csomagolási egységek megjelenése és a cigaretták csomagolási egységenkénti minimális száma.

A Bíróság másfelől megállapítja, hogy az uniós jogalkotó nem lépte túl az alkalmas és szükséges mértékből eredő korlátokat, amikor akként rendelkezett, hogy valamennyi csomagolási egységen és gyújtócsomagon egy figyelmeztető feliratot és egy színes fényképet tartalmazó, a csomagolási egységek mind elülső, mind hátsó oldala külső felületének 65%-át kitöltő egészségvédő figyelmeztetéseket kell feltüntetni.

Ami az elektronikus cigarettákra vonatkozó azon különleges szabályozást illeti, amely többek között a következőket írja elő: a gyártókkal és az importőrökkel szemben azt a kötelezettséget, hogy a nemzeti hatóságokat értesítsék minden, általuk a piacon forgalmazni kívánt termékről (amihez hathónapos *standstill* kötelezettség kapcsolódik); különleges figyelmeztetéseket; 20 mg/ml nikotinkoncentrációs határértéket; tájékoztató mellékelésére irányuló kötelezettséget; a reklámozás és szponzorálás konkrét tilalmát, valamint éves jelentéstételi kötelezettségeket, a Bíróság megállapítja, hogy az ilyen cigaretták objektív jellemzői eltérnek a dohánytermékekétől. Következésképpen az uniós jogalkotó nem sértette meg az egyenlő bánásmód elvét azzal, hogy e cigaretták tekintetében eltérő, egyébként pedig a dohánytermékekre alkalmazandóhoz képest kevésbé szigorú jogi szabályozást írt elő.

A Bíróság ezenkívül megjegyzi, hogy figyelemmel az elektronikus cigaretták és az utántöltő flakonok piacának növekedésére, uniós szintű harmonizáció hiányában jellegűknél fogva az áruk szabad mozgásának akadályait képezhetik az azon feltételekre vonatkozó nemzeti szabályok, amelyeknek e termékeknek meg kell felelniük. A Bíróság azt is megállapítja, hogy az irányelv azzal, hogy megengedi a tagállamoknak az elektronikus cigaretták és az utántöltő flakonok határokön átnyúló távértékesítésének megtiltását, valamint azzal, hogy bizonyos közös szabályokat ír elő az azt nem tiltó tagállamokra nézve, lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy megakadályozzák a megfelelési szabályok megkerülését.

A Bíróság hangsúlyozza, hogy az elektronikus cigaretták használatával összefüggő tényleges és potenciális kockázatok arra késztették az uniós jogalkotót, hogy az elővigyázatosság elvéből eredő követelményeknek megfelelően járjon el. E tekintetben az értesítési rendszer elektronikus cigarettákra történő kiterjesztése nem tűnik úgy, hogy nyilvánvalóan alkalmatlan lenne, vagy nyilvánvalóan túllépné az uniós jogalkotó által követett cél megvalósításához szükséges mértéket. Másfelől, a Bíróság elutasítja azt az érvet, amely szerint sérti az arányosság és a jogbiztonság elvét az elektronikus cigaretták és az utántöltő flakonok gyártóival és importőreivel szemben előírt azon kötelezettség, hogy a tagállami illetékes hatóságoknak évente nyújtsanak be bizonyos olyan adatokat, amelyek lehetővé teszik ezen utóbbiak számára a piac alakulásának nyomon követését. Hasonlóképp, az uniós jogalkotó azáltal, hogy az elektronikus cigarettákban lévő folyadék maximális nikotintartalmát 20 mg/ml-ben határozta meg, nem járt el önkényesen, és nem is lépte túl nyilvánvalóan az irányelvvel elérni kívánt célkitűzés megvalósítása szempontjából megfelelő és szükséges mértéket.

A Bíróság azt is kimondja, hogy nem aránytalan megkövetelni azt, hogy az elektronikus cigaretták és az utántöltő flakonok csomagolási egységeihez külön tájékoztatót mellékeljenek, és nem aránytalan az sem, hogy lényegében megtiltják az elektronikus cigarettákra és az utántöltő flakonokra vonatkozó kereskedelmi közleményeket és szponzorálást. Ezenkívül a gazdasági szereplőkkel szemben a termékeik népszerűsítésére vonatkozóan előírt tilalom nem érinti az Unió Alapjogi Chartája által elismert vállalkozási szabadság és tulajdonhoz való jog lényeges tartalmát.

A Bíróság végül megállapítja, hogy az elektronikus cigarettákra vonatkozó különleges szabályozás nem sérti a szubszidiaritás elvét.

EMLÉKEZTETŐ: A megsemmisítés iránti kereset az uniós intézmények uniós joggal ellentétes jogi aktusainak megsemmisítésére irányul. Bizonyos feltételek mellett a tagállamok, az európai intézmények és a magánszemélyek indíthatnak megsemmisítés iránti keresetet a Bíróság és a Törvényszék előtt. Az érintett intézménynek a jogi aktus megsemmisítése miatt esetleg kialakult joghézagot orvosolnia kell.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítéletek ([C-358/14](#), [C-477/14](#) és [C-547/14](#)) teljes szövege megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítéletek kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106